

KLAGANDE

Sandå Sverige AB, 556467-7119
Box 732
182 53 Danderyd

Ombud: Advokaten Jan Andersson och bitr. juristen Maria Pedersen
Advokatfirman Pedersen AB
Box 3462
103 69 Stockholm

MOTPART

1. Laholms kommun
Stadshuset
312 80 Laholm

2. Laholms hem AB
G:a Stationshuset
312 80 Laholm

Ombud för 1 och 2: Kommunjuristen Bo Erlandsson
Laholms kommun
Stadshuset
312 80 Laholm

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten i Göteborgs dom den 24 mars 2010 i mål nr 6517-10
och 6519-10, se bilaga A

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling (LOU)

KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Kammarrätten upphäver förvaltningsrättens dom och förordnar att upphandlingen inte får avslutas förrän rättelse har gjorts på så sätt att ny utvärdering ska göras varvid Trägolvs AB:s anbud inte ska utvärderas.

För hämedom

YRKANDEN M.M.

Sandå Sverige AB (Sandå) yrkar att kammarrätten ska besluta att aktuell upphandling inte får avslutas förrän rättelse har gjorts på så sätt att Sandås anbud ska antas och Trägolv i Halmstad AB:s (Trägolv) anbud ska uteslutas. Till stöd för sin talan anför Sandå bl.a. följande. Förvaltningsrätten har felaktigt funnit att upphandlingen genomförts i enlighet med reglerna i LOU och de gemenskapsrättsliga principerna. Trägolv har inte uppfyllt skallkravet på att bifoga giltigt registreringsbevis eller säkerhet. Trägolv har inte heller beskrivit sitt miljöarbete och har felaktigt uppgett att bolaget är certifierat enligt FR 2000. Förvaltningsrätten har inte tagit ställning till om Trägolv uppfyller skallkravet att bifoga registreringsbevis, utan har endast konstaterat att giltig blankett SKV 4820 har lämnats in. Av förfrågningsunderlaget kod AFB.52 framgår att ”entreprenören skall till anbudet bifoga registreringsbevis”. Med detta krav kan inte en annan bedömning göras än att skallkravet avser aktuellt registreringsbevis. Det är vid tidpunkten för anbudslämnandet som en anbudsgivare ska visa att han uppfyller ställda skallkrav, inte att kraven uppfylldes två år tidigare. Trägolv har lämnat in ett F-skattebevis som är daterat den 12 januari 2008, men denna handling saknar betydelse i sammanhanget. Det är inte ostridigt att kommunen haft rätt att beakta de uppgifter som framkommer av den blankett SKV 4820, som Trägolv kompletterat sitt anbud med. Av förfrågningsunderlaget kod AFC. 631 följer vidare att ”entreprenören ska ställa säkerhet i form av bankgaranti utfärdad av svensk bank”. Utgångspunkten måste vara att de skallkrav som en upphandlande myndighet ställer ska vara uppfyllda vid tidpunkten för anbudsavgivande om inte annat anges. Samtliga skallkrav ska kontrolleras och upprätthållas innan någon anbudsgivare tilldelas kontrakt. Det kan konstateras att Trägolv inte heller har uppfyllt skallkraven avseende miljöarbete. I förfrågningsunderlaget kod AFC.2233 anges att ”entreprenören skall i sitt anbud beskriva företagets miljöarbete”. Trägolv har i bilaga 2 kryssat i en ruta för miljöledningssystem FR 2000. Det anges

också i förfrågningsunderlaget att anbudsgivarna i rutan för kommentarer ska fylla i miljöledningssystemets omfattning eller miljödokumentens omfattning. Anbudsgivarna ska här beskriva företagets miljöarbete. Trägolvs har till sitt anbud bifogat en informationsblankett från FR 2000. Trägolvs är dock inte certifierade enligt FR 2000. För att få tillämpa FR 2000 miljöledningssystem krävs avtal med FR 2000 och något sådant avtal finns inte mellan Trägolvs och FR 2000. Det är ett skall-krav att entreprenören i sitt anbud ska beskriva företagets miljöarbete. Det åligger därmed anbudsgivarna att på något sätt beskriva sitt miljöarbete och visa omfattningen av miljöledningssystem. För det fall anbudsgivare inte uppfyller ställt krav ska anbudet förkastas. Trägolvs har varken beskrivit företagets miljöledningssystem eller omfattningen av systemet. Certifiering och miljöledningssystem är dessutom kostsamt för företag och Trägolvs har i detta avseende haft möjlighet att lämna ett lägre pris. Förvaltningsrätten har ex officio prövat om kommunen ställt ett krav på att certifiering ska bifogas anbudet. Kommunens resonemang att det av uppgifterna i Skatteverkets blankett SKV 4820 och storleken på inbetalda arbetsgivaravgifter på något sätt skulle leda till slutsatsen att Trägolvs miljöledningssystem omfattar hela företaget, är inte bara svår-förståeligt, utan även i strid mot LOU. Vittgående subjektiva tolkningar och godtycklighet är i strid mot LOU och likabehandlingsprincipen. Kommunen har genom sitt agerande förbehållit sig den subjektiva rätten att tolka in uppgifter som inte objektivt kan utläsas ur Trägolvs anbud. Kommunen har i aktuell upphandling frångått de krav de själva ställt i förfrågningsunderlaget genom att kvalificera Trägolvs anbud, trots att det inte uppfyller samtliga ställda skall-krav. Av LOU:s krav på objektivitet och likabehandling följer att alla leverantörer ska ges så lika förutsättningar som möjligt. Den upphandlande myndigheten har att tillse att alla krav som ställs på anbudsgivarna upprätthålls. De anbudsgivare som uppfyllt anbudskraven har fått dyrare anbudskostnader än Trägolvs, som inte uppfyllt ställda krav. På grund av kommunens agerande har konkurrensen snedvridits. Att förfrågningsunderlaget inte varit optimalt ska inte drabba Sandå. Samtliga anbudsgivare har rätt att utgå från att de krav kommunen ställt i förfrågningsunderlaget

ska efterlevas och att samtliga anbudsgivare behandlas lika. Det framgår tydligt att anbudsgivare ska beskriva sitt miljöarbete, även om det inte står hur sådant arbete ska beskrivas. Förvaltningsrätten synes ha varit av uppfattningen att enbart ett kryss i en ruta ska vara tillräckligt för att ställt krav på att beskriva miljöarbete ska anses vara uppfyllt. Upphandlingen har skett i strid med de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § LOU. Om kommunen hade genomfört en korrekt upphandling hade Sandå tilldelats kontrakt. Genom att kommunen inte uteslutit Trägolvs anbud har Sandå lidit skada.

Laholms kommun och Laholms hem AB (kommunen) bestrider bifall av överklagandet och anför bl.a. följande. Kommunen har haft rätt att vid anbudsprövningen beakta den komplettering som Trägovl gjort av sitt anbud med Skatteverkets blankett SKV 4820, av vilken det framgår att Trägovl per den 27 november 2009 var registrerat för F-skatt. Kommunen har således genom en korrekt kompletteringsåtgärd haft tillgång till aktuella registeruppgifter för Trägovl. Sandå har upplysningsvis till sitt anbud bifogat en skrivelse vari bolaget upplyser att ”bankgaranti kan lämnas på anmodan vid eventuell kontraktsskrivning”. Sandå har således uppfattat förfrågningsunderlagets krav avseende bankgaranti på det sätt kommunen gjort gällande att kravet ska förstås, nämligen att anbudsgivaren måste acceptera villkoret om bankgaranti redan i anbudet, men kravet att lämna sådan garanti behöver inte uppfyllas förrän anbudet antas. Mot denna bakgrund bör Sandås påstående i överklagandet att bolaget härigenom fått dyrare anbudskostnader lämnas utan avseende. Trägovl har genom att på anbudsbilagan Allmän miljödeklaration ange tillämpat miljöledningssystem uppfyllt kravet på beskrivning av bolagets miljöarbete enligt punkt AFC.2233 i förfrågningsunderlaget. Förfrågningsunderlaget innehåller inte något krav på att bevis om certifiering ska bifogas anbudet och det anges inte heller närmare hur utförlig en beskrivning av anbudsgivarens miljöarbete ska vara. Sandå påtalar att förvaltningsrättens dom är oklar beträffande den omständigheten att Trägovl i rutan för kommentarer på anbudsbilagan inte har angett miljöledningssystemets omfattning, utan i stället hänvisat till att dokument gällande offent-

liga uppgifter från Skatteverket bifogas senare. Kommunen har anfört att hänvisningen måste förstås så att den avser Skatteverkets blankett SKV 4820. Av den av Trägolvs inlämnade blanketten framgår att bolagets inbetalda arbetsgivaravgifter de tre senaste månaderna uppgått till bara 13 335 kr. Av denna uppgift kan man sluta sig till att bolagets verksamhet är av sådan begränsad omfattning att det, såsom förvaltningsrätten konstaterat, funnits skäl för att anta att miljöledningssystemet omfattar hela företaget. Någon grund för att förkasta Trägolvs anbud med anledning av vad bolaget angett under anbudsbilagans avsnitt för kommentarer har därför inte förelegat. Den aktuella upphandlingen har inte skett i strid med de grundläggande principerna i LOU.

SKÄLEN FÖR KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Frågan i målet är om Trägolvs anbud uppfyller alla i aktuell upphandling uppställda skall-krav och om kommunen har agerat i strid med LOU och de gemenskapsrättsliga principerna genom att anta Trägolvs anbud.

I bilaga 2 till förfrågningsunderlaget ombeds anbudsgivaren kryssa i den ruta eller de rutor om miljöledningssystem eller miljödokument finns. Under rubriken Miljöledningssystem har man att välja på att kryssa i ruta för EMAS, ISO 14001, FR 2000 eller annat miljöledningssystem. Om anbudsgivaren kryssat för något av de angivna miljöledningssystemen hänvisas till att i rutan under rubriken ”kommentarer” ange miljöledningssystemets omfattning (hela företaget eller delar av det, t.ex. tillverkningsenhet, distributör, försäljningsbolag).

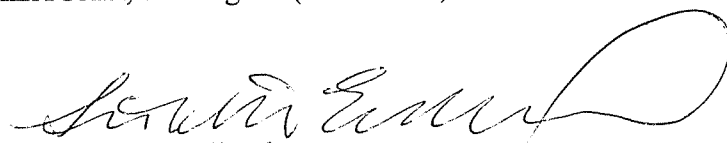
Av utredningen i målet framgår att Trägolvs i sitt anbud har kryssat i att företaget har miljöledningssystemet FR 2000. Till stöd för detta har bolaget även till sitt anbud bifogat en informationshandling om FR 2000 ”Frågor och svar”. I rutan för ”kommentarer” har Trägolvs angett att ”dokument gällande offentliga uppgifter från skattemynd. bifogas senare”. Det har av

Sandå anförts att Trägolv inte är certifierade enligt FR 2000 och att det inte finns något avtal mellan dessa parter. Detta har inte emotsagts av kommunen. Kommunen har anført att det i förfrågningsunderlaget inte finns något krav på att inge bevis på certifiering eller hur utförlig beskrivningen av miljöarbetet måste vara. Kommunen anser att Trägolv har uppfyllt kraven på beskrivning genom att under kommentaren hänvisa till dokument från Skatteverket, av vilket det kan utläsas att Trägolv är ett litet företag och att det därför är rimligt att miljöarbetet avser hela företaget. Med hänsyn till hur förfrågningsunderlaget i de aktuella delarna är utformat finner kammarrätten att Trägolv inte har förfarit korrekt då bolaget har kryssat för att bolaget har miljöledningssystemet FR 2000, utan att ha ett avtal med FR 2000. Utan sådant avtal kan enligt kammarrättens mening Trägolv inte anses ha ett miljöledningssystem enligt FR 2000. Därtill kommer att Trägolv inte har beskrivit sitt miljöledningssystem under rubriken kommentarer. Att bara hänvisa till dokument från Skatteverket, som ska bifogas senare, kan inte anses vara i enlighet med de krav som förfrågningsunderlaget uppställer att beskriva miljöledningssystemets eller miljödokumentets omfattning. Det är kammarrättens bedömning att Trägolv borde ha kryssat i rutan för annat miljöledningssystem och därefter under ”kommentarer” beskrivit omfattningen av det miljöledningssystem som företaget egentligen har. Mot denna bakgrund finner kammarrätten att Trägolv inte kan anses ha uppfyllt det uppställda skall-kravet att beskriva bolagets miljöarbete. Vid denna utgång finner kammarrätten ingen anledning att gå in på huruvida Trägolv har uppfyllt de övriga skall-kraven som är uppställda i upphandlingen, eller vad som i övrigt har anförts.

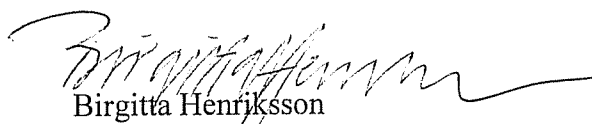
Vid en sammantagen bedömning av omständigheterna i målet finner kammarrätten således att kommunen genom att utvärdera ett anbud som inte uppfyller alla för upphandlingen ställda skall-krav har agerat i strid mot reglerna i LOU och principen om likabehandling. Kammarrätten finner därmed skäl att förordna att upphandlingen får avslutas först sedan rättelse

har gjorts på så sätt att ny utvärdering ska göras, i vilken Trägolvs anbud inte ska utvärderas.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B (formulär 1).

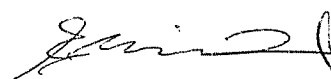
Lisbeth Edlund

Birgitta Henriksson

Lenhart Berglund
referent

/Erika Lund

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG**
Avdelning 1
Föredragande
Hannah Ivarsson

DOM
2010-03-24
Meddelad i
Göteborg

Ab 12
Mål nr
6517-10 E
6519-10 E
Enhet 1:1

Sida 1 (9)

Bilaga A

SÖKANDE

Sandå Sverige AB, 556467-7119
Box 732
182 17 Danderyd

Ombud: Jan Andersson, Advokatfirman Pedersen AB, Box 3462
103 69 Stockholm

MOTPARTER

1. Laholms kommun
Stadshuset
312 80 Laholm

2. Laholmshem AB, 556467-7119
G:a Stationshuset
312 80 Laholm

Ombud för 1 och 2: Kommunjuristen Bo Erlandsson, Laholms kommun,
Stadshuset, 312 80 Laholm

SAKEN

Ansökan om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling (LOU)

DOMSLUT

Förvaltningsrätten avslår ansökan.

Länsrättens i Hallands län beslut den 23 december 2009 upphör härmed att gälla.

Dok.Id 877

Postadress
Box 53197
400 15 Göteborg

Besöksadress
Sten Sturegatan 14

Telefon
031 - 732 70 00

E-post: forvaltningsrattenigoteborg@dom.se

Telefax
031 - 711 78 59

Expeditionstid
måndag – fredag
09:00-15:00

BAKGRUND

De upphandlande myndigheterna Laholms kommun och Laholmshem AB har beslutat om upphandling av ramavtal för fastighetsunderhåll avseende ventilation, klimatservice, storköksservice, elarbeten, golvbeläggning, plåt och vitvaruservice, dnr 09-284. Upphandlingen administreras av Laholms kommun. I tilldelningsbeslut meddelade Laholms kommun och Laholmshem AB (kommunen) att i den del som avser golvbeläggning annan anbudsgivare än Sandå Sverige AB (Sandå) ska tilldelas upphandlingskontrakt, nämligen Trägolv i Halmstad AB (Trägolv).

Efter att Sandå ansökt om överprövning av upphandlingen – i den del som avser golvbeläggning – och därvid hemställt om interimistiskt beslut har Länsrätten i Hallands län har den 23 december 2009 beslutat att upphandlingen i aktuell del tills vidare inte får avslutas.

YRKANDEN M.M.

Sandå yrkar att förvaltningsrätten ska besluta att de upphandlande myndigheterna vidtar rättelse på så sätt att en ny utvärdering av anbuderna ska genomföras, varvid Sandås anbud ska antas och Trägolv i Halmstad AB:s (Trägolv) anbud ska uteslutas från att delta i upphandlingen. Sandå anför bl.a. följande. Trägolvs anbud uppfyller inte samtliga i upphandlingen ställda krav och borde därför rätteligen ha förkastats och överhuvudtaget inte ha utvärderats. Genom att anta Trägolvs anbud strider kommunens agerande mot LOU och dess bakomliggande gemenskapsrättsliga principer.

I enlighet med administrativa föreskrifter AFB.31 ska till anbudet bifogas *Skatteverkets blankett SKV 4820*. Trägolv har i sitt anbud angett att doku-

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG
Avdelning 1

DOM

ment gällande uppgifter från Skatteverket bifogas senare. I förfrågningsunderlaget, AFB.51, har tydligt angetts att ”anbud som inte uppfyller kraven enligt AFB.31 samt AFB.52 kommer att förkastas”.

I administrativa föreskrifter AFB.31 anges även som ett krav att uppgifter begärs om *F-skatt* för de senaste tre månaderna. Då anbudet skulle vara beställaren tillhanda senast den 27 november 2009, innebär detta att uppgifter om F-skatt ska lämnas för de tre föregående månaderna år 2009. Trägovl har till sitt anbud bifogat F-skattebevis daterat den 12 januari 2008. Trägovl har således inte heller avseende denna punkt uppfyllt ställda krav.

Trägovl har i sitt anbud inte angett namnet på den *miljöansvarige* för entreprenaden, vilket är ett krav enligt administrativa föreskrifter AFC.2222.

I administrativa föreskrifter AFC.2233 anges att entreprenören ska *beskriva företagets miljöarbeten*. Trägovl har vare sig bifogat något giltigt certifikat för miljöledningssystem eller angett miljöledningssystemet eller miljödokumentets omfattning. Att enbart bifoga ett informationsblad med frågor och svar från FR 2000 är inte detsamma som att i sitt anbud beskriva företagets miljöarbeten.

Vidare framgår av administrativa föreskrifter, AFC.631 att entreprenören ska ställa säkerhet i form av *bankgaranti* utfärdad av svensk bank. Trägovl har till sitt anbud inte bifogat någon säkerhet och därför inte heller uppfyllt detta krav.

Genom att kommunen utvärderat ett anbud som borde ha förkastats har Trägovl otillbörligt gynnats och Sandå lidit eller riskerat att lida skada.

Kommunen anser att ansökan ska avslås och anför bl.a. följande.

Trägolvs har tillåtits att komplettera sitt anbud med *Skatteverkets blankett SKV 4820*, upprättad samma dag som anbudstiden gick ut. Att komplettering med en sådan handling från en myndighet är godtagbar framgår av praxis och har därför inte inneburit någon överträdelse av någon bestämmelse i LOU.

I punkt AFB.31 första stycket anges att Skatteverkets blankett SKV 4820 ska bifogas anbudet och att lämnade uppgifter inte får vara äldre än tre månader. I övrigt innehåller punkten syftet med avgifts- och skattekontrollen av de leverantörer som kommunen anlitar samt de uppgifter som begärs in i samband med upphandling och fortlöpande under kontraktstiden, däribland uppgift om *F-skatt*. Det rör sig om sådana uppgifter som berörda myndigheter lämnar på blanketten SKV 4820. Trägolvs har genom en godtagen komplettering lämnat den blankett som efterfrågas i punkten AFB.31 i förfrågningsunderlaget och av vilken blankett framgår att bolaget är registrerat för F-skatt och vilka arbetsgivaravgifter som bolaget har betalat under augusti, september och oktober 2009. Trägolvs har således uppfyllt kravet i punkt AFB.31 i förfrågningsunderlaget.

I punkten AFC.2222 i förfrågningsunderlaget anges att entreprenören i sitt anbud ska namnge den som kommer att vara *miljöansvarig* för entreprenaden. På bilaga 2 till anbudsformuläret finns utrymme på två rader för anbudsgivare att lämna uppgift dels om arbetsgivarens namn, dels om miljöansvarig (namn och tfn-nummer). Anbudet från Trägolvs innehåller i detta avseende följande uppgifter: "Arbetsgivarens namn: Anders Jansson. Miljöansvarig (namn.tel.): 035-124040." Vid prövningen av bolagets anbud har kommunen bedömt att den information som Trägolvs lämnat på de två raderna på grund av felskrivning blivit uppenbart felaktig. Vid kontakt med Trägolvs i denna fråga har också felskrivningen bekräftats och att Trägolvs

miljöansvarige person är den angivne med uppgivet telefonnummer, tillika behörig företrädare för bolaget. Kommunen anser att fråga är om en rättelse av en uppenbar felskrivning som enligt 15 kap. 12 § första stycket LOU får göras.

I punkten AFC.2233 i förfrågningsunderlaget anges att entreprenören i sitt anbud ska *beskriva företagets miljöarbete* enligt bilaga. I bilagan, allmän miljödeklaration, finns angivet vilken information som anbudsgivare ska lämna om eget miljöarbete genom att bl.a. kryssa för om det finns miljöledningssystem eller miljödokument. Något uttryckligt krav på att de i bilagan exemplifierade miljöledningssystemen ska vara certifierade kan inte utläsas. Kravet på beskrivning av miljöarbete ska därför uppfattas så att det avser att lämna upplysningar om det hos anbudsgivaren finns ett miljöledningssystem. Trägolvs har i den ingivna förtryckta bilagan markerat miljöledningssystemet FR 2000. Ett sådant system kan mycket väl tillämpas utan att certifiering föreligger. Genom att lämna den begärda upplysningen om vilket miljöledningssystem som Trägolvs tillämpar har Trägolvs uppfyllt kravet på beskrivning av Trägolvs miljöarbete. Beträffande påstådd brist att Trägolvs i kommentaren på anbudsförmulärets bilaga 2 inte har angett miljöledningssystemets omfattning kan konstateras att bolaget i stället har hänvisat till Skatteverkets blankett SKV 4820 administrativa föreskrifter. Av blanketten framgår att Trägolvs inbetalda arbetsgivaravgifter de tre senaste månaderna uppgått till bara 13 335 kr, av vilken uppgift man kan sluta sig till att bolagets organisation är av sådan begränsad omfattning att miljöledningssystemet omfattar hela företaget. Grund för att förkasta Trägolvs anbud har därför inte förelegat.

I punkten AFC.631 i förfrågningsunderlagets avsnitt *entreprenadföreskrifter* anges att entreprenören ska ställa säkerhet i form av *bankgaranti* utfärdad av svensk bank. Något uttryckligt krav på att bevis om sådan säkerhet ska bifogas anbudet kan inte utläsas. I stället anges i anbudsförmuläret att

anbudsgivarna ska kryssa för om de krav som ställs i förfrågningsunderlagets olika avsnitt uppfylls eller inte. Trägovl har i anbudsformuläret markerat att villkoren i avsnittet entreprenadföreskrifter accepteras, vilket bl.a. innebär att bolaget accepterat att lämna bankgaranti för det fall bolagets anbud antas.

Sandå anför därefter bl.a. följande. Trägolv blankett SKV 4820 är daterad den 27 november 2009. Trägovl kan således inte ha erhållit denna tidigare än den 30 november 2009. Det innebär att upphandlande myndigheter inte rimligtvis kan ha erhållit originalet innan anbudstidens utgång. Trägovl har tillåtits komplettera sitt anbud. Huvudregeln är att anbud ska uppfylla samtliga krav. Restriktivitet vid undantag från denna regel gäller. De upphandlande myndigheterna i denna upphandling har fäst stor betydelse vid uppgifterna i blankett SKV 4820. Kompletteringen av blankett SKV 4820 avser därigenom inte marginella sakuppgifter.

Enligt företrädare för FR 2000 är Trägovl inte certifierade enligt FR 2000. För att få tillämpa FR 2000 miljöledningssystem krävs avtal med FR 2000. Något sådant avtal föreligger inte mellan Trägovl och FR 2000. Trägovl har bifogat blankett från FR 2000 enbart för att kunna delta i anbudsgivningen. Trägolv's anbud skulle således rätteligen ha förkastats.

DOMSKÄL

Gällande bestämmelser

I 1 kap. 9 § LOU anges att upphandlande myndigheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

I 15 kap. 12 § LOU anges följande. En upphandlande myndighet får tillåta att en anbudssökande eller anbudsgivare rättar en uppenbar felskrivning eller felräkning eller något annat uppenbart fel i anbudsansökan eller anbudet. Myndigheten får begära att en ansökan eller ett anbud förtydligas eller kompletteras om det kan ske utan risk för särbehandling eller konkurrensbegränsning.

Enligt 16 kap. 1 § första stycket LOU får en leverantör, som anser sig ha lidit eller kan komma att lida skada enligt 2 §, i en framställning till allmän förvaltningsdomstol ansöka om åtgärder enligt den paragrafen.

I 16 kap. 2 § första stycket LOU anges att rätten, om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören lidit eller kan komma att lida skada, ska besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts.

Förvaltningsrättens bedömning

Trägolvs har efter anbudstidens utgång, men före tilldelningsbeslutet, tillåtit att komplettera sitt anbud med *Skatteverkets blankett SKV 4820*. Blanketten innehåller uppgifter som har funnits tillgängliga hos Skatteverket före anbudstidens utgång, varför kompletteringen inte kan anses innebära sådan särbehandling eller konkurrensbegränsning som står i strid med LOU.

Av nämnda blankett framgår också att Trägolvs är registrerat för *F-skatt* och vilka arbetsgivaravgifter som bolaget har betalat under augusti, september och oktober 2009. Bolaget uppfyller därför kravet på *F-skatt*, varför det inte heller med hänsyn härtill finns skäl för åtgärd enligt LOU.

Som kommunen anför har Trägolvs uppenbarligen gjort en felskrivning vad gäller *miljöansvarig* för entreprenaden. Att uppgift om miljöansvarig råkat hamna på fel rad och sedan korrekt förtydligats har skett utan risk för särbehandling i strid med LOU.

Enligt förfrågningsunderlaget ska entreprenören ställa säkerhet i form av *bankgaranti* utfärdad av svensk bank. I sitt anbud har Trägolvs kryssat i att bolaget accepterar villkoren enligt avsnittet *entreprenadföreskrifter*. Det framgår inte av förfrågningsunderlaget att det är ett krav att bevis om bankgaranti ska bifogas anbudet, utan kravet kan likväl uppfyllas sedan anbud eventuellt har antagits.

I punkt AFC.2233 anges att entreprenören i sitt anbud ska beskriva *företagets miljöarbeten* och att företagets miljöplaner ska kunna lämnas in vid anmodan.

I bilaga 2 "allmän miljödeklaration" anges att syftet med frågeformuläret är att få en bild av leverantörens eget interna miljöarbete. Vidare anges följande. "Var vänlig och fyll i nedan angående företagets miljöledningssystem och miljödokument. Kryssa i den ruta eller de rutor om miljöledningssystem finns eller om miljödokument finns." Under miljöledningssystem anges fyra alternativ av vilka Trägolvs har kryssat i FR 2000. Efter alternativ FR 2000 finns en asterix och längre ner på sidan anges att asterixen betyder "Ange, under "Kommentarer", miljöledningssystemets eller miljödokumentets omfattning (hela företaget eller delar av företaget, t.ex. tillverkningsenhet, distributör, försäljningsbolag)".

Trägolvs har kryssat för att bolaget använder sig av miljöledningssystem FR 2000 och under kommentarer anges att dokument gällande offentliga uppgifter från skattemyndigheten bifogas senare. Ett formulär med frågor och svar från FR 2000 har bifogats anbudet.

Det finns enligt förfrågningsunderlaget inte något krav på att giltigt certifikat ska bifogas anbudet och det anges inte heller närmare hur utförlig en beskrivning av företagets miljöarbete ska vara.

Trägolvs har i sitt anbud angivit vilket miljöledningssystem som företaget tillämpar och bifogat ett informationsblad om det aktuella miljöledningssystemet. Med hänsyn till vad som framkommit om företagets begränsade verksamhet har det funnits skäl för att anta att miljöledningssystemet omfattar hela företaget. Även om det har funnits utrymme för att beskriva företagets miljöarbete mer ingående kan den information som lämnats i anbudet, med hänsyn till förfrågningsunderlagets utformning, inte anses vara så bristfällig att upphandlingen av den anledningen genomförts på ett sätt som inte är förenligt med LOU:s principer.

Sammanfattningsvis anser förvaltningsrätten att Sandå inte har visat att upphandlingen har sådana brister att bolaget härigenom lidit skada som avses i LOU. Ansökan bör därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR; se bilaga (DV 3109/1B)

Lars Dahlström

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Den som vill överklaga kammarrättens avgörande skall skriva till Regeringsrätten. Skrivelsen ställs alltså till Regeringsrätten *men skall skickas eller lämnas till kammarrätten*.

Överklagandet skall ha kommit in till kammarrätten *inom tre veckor* från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagande för det allmänna räknas dock från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagande infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommar-, jul- eller nyårsafton, räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande skall kunna tas upp i Regeringsrätten fordras att *prövningstillstånd* meddelas. Regeringsrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att talan prövas eller om det föreligger synnerliga skäl till sådan prövning, såsom att grund för resning föreligger eller att målets utgång i kammarrätten uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Om prövningstillstånd inte meddelas står kammarrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till Regeringsrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande skall undertecknas av klaganden eller dennes ombud och inges i original samt innehålla;

1. den klagandes namn, personnummer/organisationsnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom skall adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till Regeringsrätten
2. det beslut som överklagas med uppgift om kammarrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet
3. de skäl som klaganden vill åberopa för sin begäran om att få prövningstillstånd
4. den ändring av kammarrättens beslut som klaganden vill få till stånd och skälen härför
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.